

minister affordret Stiftamtmand Bretton Oplysninger i den Henseende. Iblant de Anker, der dengang vare fremfattede, var der een om dobbelt Pantfætning, hvilken dog øiensynlig maatte beroe paa en Misforstaaelse, som da ogsaa blev opklaret. Der blev nemlig udstedt en Obligation for et vist Beløb, men som berode hos selve Anstalten for at udbetales til de Creditorer, som dermed skulde udløses, saa at der kun tilsyneladende var en dobbelt Pantfætning i den forie Tid, som maatte hengaae indtil den tidligere Pantforfættningens Udsættelse. Jeg troer, at den Omstændighed, at dette Punkt blev saaledes oplyst, maaskee har gjort, at man har luffet Dinene noget for de øvrige Anker, som heller ikke vare tilstrækkeligt oplyste. Derimod fremkom der offentlig alvorlige og detaillerede Oplysninger, efterat jeg var bleven Indenrigsminister, og disse Oplysninger vare rigtig, forsaavidt de kunde controleres ved de i Indenrigsministeriet beroende Acter. Jeg oppebiede først nogen Tid for at see, om Vedkommende ikke af egen Drift vilde retfærdiggjøre sig. Da dette ikke skete, affordrede jeg ham hans Erklæring, og først, da denne Erklæring befandtes aldeles indholdslos, for at bruge et overmaade mildt Udtryk, opstod det meget alvorlige Spørgsmaal, hvad der saa skulde gøres. Resultatet af de Overveielser, som jeg derom pleiede med mine daværende Colleger, blev, at det vilde være rigtigst at faae Sagen undersøgt ad Rettens Vej, og det var efter min Foranledning, at Undersøgelse blev rettet, ikke specielt mod Kammerherre Bretton, men paa det almindelige Spørgsmaal om Creditanstaltens Bestyrelse og de derunder foretagne Laan og Taxationer. Fra den af Justitsministeren anordnede Undersøgelsercommissiion modtog jeg dernæst et foreløbigt, udførligt Forhør, som indeholdt de Oplysninger, hvoraf jeg har fremhævet et Par, men det indeholdt ikke nogen Erklæring fra Kammerherre Bretton, der endnu sad i sit Embede. Det oplystes imidlertid, at Commissiionen, efterat Undersøgelserne vare sfredne saa vidt fremad, at Kammerherre Brettons Erklæring skulde modtages, dertil havde indkaldt ham under den hensynsfulde Form, at den, næstefter at meddele ham en bekræftet Gjenpart af det kongelige Commissorium, an-

modede ham om at tilkjendegive, naar det maatte være ham beleiligt at give Møde for Commissiionen; men til Gjensvar havde Kammerherre Bretton anmodet Commissiionen om at unblade enhver dømmende Function efter Commissiorieset, idet han reserverede Justitiens Ret imod Dommerne, dersom de skulde fremture i deres Functioner. Dette lettede Sagen overmaade meget for mig, thi jeg havde ganske vist følt det Unaturlige i, at Kammerherre Bretton vedblev at fungere som Amtmand, medens der anstilledes Undersøggelser, som vel havde en almindelig Charakter, men som dog væsentligen angik hans eget Forhold. Efter den Bending, Undersøgelsen havde taget, vilde dette Standpunkt imidlertid ikke længe kunne opretholdes, og, da der ikke kunde være Tale om en simpel administrativ Afstedigelse, efterat Sagen var bleven gjort anhangig ved Retten, kunde Vedkommende kun suspenderes, men dette maatte ganske vist være Betingelse for, at Undersøgelsen for Alvor kunde gennemføres. Det ligger nu ganske vist indenfor Indenrigsministeriets Resport selv at foranstalte saadan Suspension, men til Undskyldning, hvorfor jeg ikke gjorde det, skal jeg anføre, at jeg dengang alt betragtede det som givet, at jeg om kort Tid vilde have ophørt med at være Indenrigsminister, og, om det end kan kaldes Svaghed, troer jeg dog ikke, at det vil blive miskjendt, at jeg ikke ønskede at præjudicere Sagen for min Eftermand. Jeg indskrænkede mig derfor til i en allerunderdanigst Forespørgsning til Hs. Majestæt Kongen at give en Fremstilling af Sagen og at indstille, at Kammerherre Bretton maatte blive suspenderet. Faa Dage efter var jeg afgaaet. Mit Forhold til denne Sag er altsaa dette: at jeg ikke har haft nogen Deel i den nærværende Hypothekforenings Stiftelse, at jeg har stoppet den, saasnart det var muligt, og at jeg, da det ikke kunde undgaaes, har søgt ved retslig Undersøgelse at tilveiebringe de Oplysninger, der vare fornødne, medens jeg derimod, efterat jeg havde frataget Foreningen de den tilstaaede Begunstigelser, har maattet lade den fremture i Statuternes Overtrædelse, imod hvilke Indenrigsministeriet er magtesløst, indtil den gif fallit. Jeg er dernæst med Hensyn til Stiftamtmand Bretton